

Sunne
kommun

Styrdokument

Konkurrensprogram 2024-2027

SUNNE | VÄRMLAND

Dokumenttyp	Program
Diarienummer	KS/2023:290
Beslutad av	Kommunfullmäktige 2023-11-06, § 125
Reviderad av	
Dokumentansvarig	Ekonomichefen

Innehåll

1. Syfte	4
2. Omfattning	4
3. Definition och avgränsning	4
4. Konkurrensplan	4
5. Konkurrensutsättning	5
6. Kvalitetskrav	5
7. Inköp och upphandling, kostnadsjämförelser	6
8. Insyn och meddelarfrihet	6
9. Övertagande av personal, lokaler och inventarier	6
10. Tolkning	6
11. Utmaningsrätt	6
12. Uppföljning av privata utförare	7

1. Syfte

Kommunala uppgifter bör fullgöras där de kan utföras till bästa kvalitet och mest kostnadseffektivt. Konkurrensprogrammet syftar till att tillhandahålla en struktur för bedömning vid övervägande om konkurrens ska användas för att nå hög effektivitet och god kvalitet på kommunala tjänster. Syftet med konkurrensprövning av kommunala verksamheter är att:

- Stimulera verksamhetsutveckling
- Stimulera företagsutveckling
- Hög effektivitet och god kvalitet på kommunens tjänster
- Ökad valfrihet för kommuninvånarna
- Ökad valfrihet för kommunanställda

2. Omfattning

Konkurrensprogrammet gäller all kommunal verksamhet (ny som befintlig) med undantag av:

- Myndighetsutövning
- Valnämnd och överförmyndarnämnd
- Verksamhet som kommunen ska fortsätta bedriva enligt punkt 5 i detta dokument
- Gemensamma nämnder (om inte annat överenskommits samarbetskommunerna emellan)
- Kommunens ekonomiska förvaltning, kommunstrategiska personalpolitik samt strategiska arbete med övergripande planering inom respektive nämnds ansvarsområde
- Annan verksamhet som enligt lagar och författningar inte får bedrivas i privat regi

3. Definition och avgränsning

Begreppet konkurrensutsättning är en beteckning för en metod som innebär att det systematiskt prövas om andra aktörer än nuvarande kan bedriva en helt eller delvis offentligt finansierad verksamhet. Kommunen behåller sitt huvudmannskap men överlåter själva utförandet.

4. Konkurrensplan

Kommunstyrelsen tar årligen, i samband med framtagandet av verksamhetsplan, fram ett förslag till konkurrensplan för sina respektive verksamhetsområden. Balans mellan effektivitet och kvalitet ska eftersträvas. Återrapport från föregående år sker i samband med att nytt förslag tas fram. Plan och återrapport bifogas verksamhetsplanen.

Förslag till konkurrensplan ska innehålla:

- Förteckning av de huvudsakliga verksamheterna inom nämndens ansvarsområde
- Verksamhetsområden och uppgifter som idag drivs av extern aktör

- Verksamhetsområden och uppgifter som inte kan eller inte anses lämpliga att konkurrensutsätta (med motivering)
- Verksamhetsområden och uppgifter som kan konkurrensutsättas och där det ska ske en förstudie för konkurrensprövning under budgetåret (med motivering)
- Verksamhetsområden och uppgifter som borde kunna konkurrensutsättas men att en förstudie för detta bör ske längre fram i tiden än under budgetåret (med motivering)

Följande överväganden ska vara vägledande vid prioritering av områden för konkurrensprövning:

- Bibehållen eller ökad kvalitet.
- Effektivisering och kostnadsänkning. Verksamhet där potential för effektiviserings- och kostnadsminskning är större ska prioriteras framför verksamheter där potentialen är mindre.
- Potential för kvalitetsförbättringar. Verksamhet där potential för kvalitetsförbättringar större ska prioriteras framför verksamheter där potentialen är mindre.
- Komplexitet och enkelhet. Verksamhet som är enkel att konkurrenspröva ska prioriteras framför verksamheter som är mer komplexa att konkurrenspröva.
- Marknad. Om intresserade marknadsaktörer saknas kan konkurrensprövning inte genomföras.

5. Konkurrensutsättning

Kommunen ska systematiskt pröva om andra aktörer än nuvarande kan driva kommunala verksamheter/ uppgifter. En verksamhet eller en uppgift kan lämnas över till en privat utförare med stöd av lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling av koncessioner (LUK) eller enligt lagen om valfrihetssystem (LOV).

Vad avser de operativa verksamheterna inom skola, vård och omsorg ska kommunen ha kvar verksamhet i den omfattningen som bedöms nödvändig för att säkerställa möjligheterna att ta över i de fall den externa utföraren inte kan fullgöra sina åtaganden.

6. Kvalitetskrav

Kvalitetskrav ska utarbetas för de verksamhetsområden som avses konkurrensutsättas. Kvalitetskraven ska ställas i upphandlingsunderlag och återfinnas i avtal, samt följas upp kontinuerligt.

I den mån det är möjligt ska dialog med berörda invånare föras.

7. Inköp och upphandling, kostnadsjämförelser

När en verksamhet eller uppgift konkurrensutsätts ska kommunens styrdokument gällande inköp och upphandling följas. Valet av privat utförare ska göras med utgångspunkt i bästa pris alternativt högsta kvalitet. Vad som gäller beslutas i varje enskilt fall och presenteras i förfrågningsunderlaget.

Lämnade anbud ska jämföras med kommunens kostnader för verksamheten i egen regi. Vid kostnadsjämförelser ska kalkyl upprättas. Uppföljning ska ske genom efterkalkyl.

8. Insyn och meddelarfrihet

Om avtal sluts med en privat utförare, ska avtalet tydligt reglera vilken typ av information som ska tillhandahållas av den privata utföraren under kontraktstiden. Detta för att göra det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Privata utförarens personal ska, så långt det är möjligt, ha motsvarande meddelarfrihet som kommunanställda för det som uppdraget avser. Undantaget är uppgifter om företag som skyddas enligt lagen om företagshemligheter.

9. Övertagande av personal, lokaler och inventarier

Då kommunstyrelsen infodrar anbud ska anbudsgivarens övertagande av personal, lokaler, inventarier och dylikt beaktas. Vid konkurrensutsättning av en verksamhet kan regler om verksamhetsövergång i lagen om anställningsskydd (LAS) bli aktuell.

10. Tolkning

Frågor om tolkning och tillämpning av detta program avgörs av kommunstyrelsen.

11. Utmaningsrätt

Syftet med utmaningsrätt är att pröva verksamheter som bedrivs av kommunen, både kostnads- och kvalitetsmässigt. Utmaningsrätt innebär att vem som helst kan initiera en prövning av om del av kommunens verksamhet ska bedrivas av annan utförare, till exempel genom entreprenad eller försäljning. Verksamheten som är tänkt att utmanas måste vara definierbar och kunna avgränsas från den övriga verksamheten. Utmaningen framställs skriftligen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utreder om det är tillåtet och lämpligt. Godkänns utmaningen kommer ett upphandlingsförfarande att genomföras. Den som har utmanat verksamheten har inga garantier om att få uppdraget utan kommer att konkurrera med andra leverantörer på lika villkor.

All verksamhet som bedrivs av kommunen får utmanas, med undantag av punkt 2 i detta dokument.

12. Uppföljning av privata utförare

Syftet med uppföljning är att förbättra kontroll och uppföljning av privata utförare samt att stärka allmänhetens insyn i offentligt finansierad verksamhet. När en kommunal verksamhet eller uppgift genom avtal lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp. Omfattningen och inriktningen på uppföljningen ser olika ut beroende på verksamhetens art och allmänintresse.

Uppföljning av den verksamhet som har konkurrensutsatt och drivs av andra aktörer än kommunen ska ske enligt Sunne kommuns program för verksamheter som utförs av privata utförare.